

Hans Harnisch återskapar en svunnen tid med hjälp av fotografier. Foto: Clarence Werdin

Hans återupplivar Kaveltorpsfältet som modell

fredag, juli 1, 2011 - 08:11

Hans Harnisch kommer rullande med sina arbetsbord, fyllda av hembyggda verktyg, ritningar och små husmodeller som är de senaste tillskotten till det som ska bli Kopparbergs nya gruvmuseum om Kaveltorpsfältet.

– Man har glömt bort det som en gång i tiden var så viktigt för den här bygden. Det var i Kaveltorp man hittade den blymalm som var så ren att Kopparberg gjorde Sverige oberoende av blymalm, och sen kom zinkbrytningen till, berättar Hans Harnisch.

Fascinationen för den gamla gruvkulturen började redan när han flyttade till Kopparberg 2002. Hans fann snart sin mentor i bygdens kulturprofil Bertil Carlsson, som efter sin bortgång lämnade sina samlingar till honom. Sedan dess har samlingarna ständigt växt, och nu

bygger han upp ett museum vid Hembygdsföreningens arkiv, i direkt anslutning till föreningens befintliga museilokaler vid torget.

Under "Kulturglimtar", 2-3 juli, får allmänheten se hur långt arbetet kommit.

– Jag har gjort färdigt grunden, fram till Katarinagruvan och där gårdarna stod, de kommer att vara på plats till dess. Det jag samlat kring Kaveltorp kommer att stanna i Kopparberg: dokument, skyltar och allt annat, försäkrar Hans.

Hans Harnisch med en av de husmodeller som ska färdigställas till Kulturglimtar

För tillfället arbetar han på hustaken, som tillverkas av faner som han plockar från gamla jalusier, samt små bitar av allt möjligt som fungerar som virke.

– Mina barn har aldrig fått slänga en enda glasspinne, för de är perfekta att använda till takstolar och sådant, säger Hans och visar hur han använder en ombyggd symaskin som hemmabyggt sågverk i miniformat för att skapa skalenligt virke till sina modeller.

Hans lyfter försiktigt på taket till det hus i skala 1:87 som han tillfälligt arbetar på, och visar hur han kunnat rita in en detaljerad inredning till huset, efter beskrivning från en bekant som bott i det sedan länge rivna huset.

– De brände ned alltihop, så ingenting finns kvar sen 70-talet, berättar Hans som själv bara upplevt Kaveltorp via fotografier.

Intresset för modellbyggandet började som för många andra med modelljärnvägar, där Hans tyckte att det var spännande att bygga upp tidstypiska miljöer kring de olika järnvägstyperna. Han hoppas nu kunna sprida kunskaperna till de yngre generationerna.

– Jag skulle vilja visa Kopparbergs skolungar hur man bygger hus och landskap efter bilder, säger Hans och hänvisar till hur skolbarn i födelselandet Tyskland praktiskt skolas i kulturgeografi genom modellbyggande. Hans hoppas att museet ska vara klart för invigning nästa sommar, men framhåller att det handlar om ideellt arbete som är mycket tidskrävande, eftersom han lägger ned enormt mycket tid på detaljer – ibland så noggranna att de flesta inte kommer att märka dem.

– Det är folk som arbetar i lavarna jag byggt, så du kan titta i krossen och vad du vill; allting finns där, och det mesta fungerar också, säger Kopparbergs troligtvis mest perfektionistiska modellbyggare.

Clarence Werdin